

IT = 3.141593

Viimsi valla sademevee arengukava 2016-2027 Ettepanekud ja vastused

1. Vastused avalikustatud tööle tehtud ettepanekutele

Arengukava koostajad tänavad omalt poolt kõiki ettepanekute esitajaid. Me leiame, et elanike kaasamine valdkonna arendamise planeerimise protsessi on kindlasti vajalik ning fakt, et elanikel on huvi ja tahe mõjutada probleemide lahendamist seal, kust see alguse saab, on ülimalt positiivne.

Vastused esitatud ettepanekutele on järgmised:

Ettepanek 1. Ettepaneku esitaja: Madis Saretok

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

- 1) Arengukavas tuleks välja öelda sademevee kui põhjavee varude ressursi olemus
- 2) uute ehitiste planeerimisel ja ehitustingimuste väljastamisel tuleks ette näha sademevee kogumine ja selle kasutamise võimalused erinevateks otstarveteks
- 3) arengukava tuleks täiendada, määratledes filtratsiooni võimalikud alad, lähtuvalt säästlike lahenduste rakendamisest

Vastus:

- 1) Tulenevalt ettepanekust täiendatakse arengukava vastavalt ettepanekus esitatud vaatenurgale. Viimsi valla elanike joogivesi pärineb enamuses Kambriumi-Vendi põhjaveekihi, mis on ainulaadne selle poolest, et saab oma vee peamiselt mattunud orgudest ja läbi Soome lahe põhjasetete, kus veetase on allpool merepinda. Seetõttu pole Viimsi vallas sademetel eriti suurt osa põhjavee varude täitmisel. Kindlasti on ka majapidamisi, mis saavad oma vee teistest veekihtidest ning seetõttu on sademete põhjavee varude täitmisel mingi tähtsus siiski olemas.
- 2) Otsus, kas selline kohustus arendajatele anda või mitte, ei ole arengukava koostajate langetada. Pooldame küll sademevee korduvkasutust, kuid taaskasutuskohustuse kehtestamine jääb valla otsustada, vajadusel koos vastavas eeskirjas kirjeldamisega. Hetkel on valla tehnilistes tingimustes olemas soovituslik nõue kasutada säästlike lahendusi.
- 3) Säästlike lahenduste ja immutuslade määramise peame lisaks pinnase omadustele arvestama ka võimaliku sademevee kvaliteediga. Arvestades eelnevaga ja sellega, et pinna geoloogia on üldjoontes sarnane, ei saa tuua eraldi välja sobivaid immutuskohti. Välja toome Maa-ameti geoloogia kaardi ja põhjavee kaitstuse kaardi, mida tuleb järgida, kui on oht reostunud sademevee imbumiseks pinnasesse. Jälgida tuleb Vabariigi Valitsuse määrust nr 99 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“. Konkreetsete immutuslade ja säästlike lahenduste rakendamise määramine jääb sademevee spetsialisti ülesandeks.

Ettepanek 2. Ettepaneku esitaja: Raivo Kaare

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

Kuna Tammneeme külas koguneb suurvee aegadel sademevesi RMK omandis olevatele metsa-aladele, oleks vajalik eelnevalt sademevesi peatrassidesse ära juhtida ja küla läbivad drenaažid tuleks üle vaadata ja korrastada. Sealjuures oleks vajalik koostöö RMK-ga.

Vastus:

Pearna tee piirkonnas esineb olemasolevaid sademeveetorustikke. Vastavalt arengukavale tuleb olemasolevaid süsteeme (kõikjal vallas) pidevalt hooldada ning korrastada. Piirkonda jääb algatatud detailplaneeringualasid, mille raames on kavandatud rajada uusi süsteeme sademevee ärajuhtimiseks.

IT = 3.141593

Alaga piirneva metsaala haldaja on RMK, kelle kohustus on oma haldusala süsteemide hooldamine. Sealset piirkonda ja seal kavandatavaid töid ei saa reguleerida arengukava.

Haugi ja Hallikivi tee piirkonda on olukorra parandamiseks ettenähtud rajada uus kraav ning olemasolevaid süsteeme hooldada ning parandada nende läbilaskevõimet. Kavandatavad tegevused peaksid parandama piirkonnas suurveeaegseid probleeme ning tagama pinnavee parema äravoolu.

Valla ja RMK piirialadel aitab probleemsete olukordade lahendamisel kaasa mõlemapoolne tahe ja koostöö, mida mõlemad osapooled on arengukava koostamise käigus ka kinnitanud. See aga ei tähenda, et arengukava saaks näha ette tegevusi RMK haldusalas.

Arengukava koostamise käigus ei ilmnenud, et Tammneeme küla piirkonnas esineks vanade maaparandussüsteemide drenaaže. Seega ei ole arengukava ettenäinud ka nende hooldust. Kui piirkonnas esineb drenaažkuivendust, siis nende hooldamine ei ole otstarbekas, kuna süsteemide toimimine on vähetõenäoline. Seda põhjusel, et piirkonda on rajatud palju uusi eramuid, mille rajamise käigus võib olemasolevad süsteemid olla rikutud või likvideeritud.

Kui siinkohal mõeldakse olemasolevaid sademeveetorusid, mis on joonistele kantud, siis nagu öeldud, arengukava näeb ette olemasolevate süsteemide regulaarset hooldust ja vajadusel hiljem korrastustööde raames asendamist.

Ettepanek 3. Ettepaneku esitaja: Aavo Mägi

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

- 1) Määrata Miiduranna külas Andrese teel perspektiivne sademeveetoru asukoht vastavalt ettepanekuga kaasas olevale joonisele.
- 2) Eemaldada arengukava jooniselt Andrese tee 6 krundi piirini kulgev torustik (märgitud ka ettepanekule lisatud joonisel).
- 3) Andrese teele pole arengukava joonistel märgitud sademevee torustikku ehitatud ja info on seega eksitav.

Vastus:

Kui joonisel olemasoleva sademeveetorustikuga märgitud toru looduses ei ole, tuleb sisse viia vastav parandus. Kuna tegemist on erateega (MTÜ Tehnovõrkude ühistu Miidu), on süsteemide rajamine kinnistu omaniku organiseerida. Kui tee antakse valla käsutusse, siis on süsteemide rajamine ja hooldus valla ülesanne ja vajalik töö lisanduks korrastustööde hulka. Esitatud probleem tuleks sel juhul fikseerida ning kanda tehtavate korrastustööde järjekorda.

Ettepanek 4. Ettepaneku esitajad: Teele Kase ja Ljudmilla Ardel

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

Miiduranna külas Kalda teed mööda liikuv sademevesi jõuab tänava viimase maja (Kalda tee 12) hoovi ja põhjustab seal üleujutusi. Kuigi piirkonnas peaks olema sademevee torustik, pole tänavatel restkaeve näha. Probleemi korral ei aitaks ka Miiduranna tee kraavide puhastamine, kuna enne jõuab vihmavesi hoovi ja garaaži. Üle ujutatakse ka maja kelder.

Vastus:

Piirkonna probleem tuleb fikseerida ning arvestada selle lahendust kui korrastustööd. Korrastustööde lahendamine on arengukavas ette nähtud Korrastustööde kava abil ja kiireloomuliste probleemide korral võimalikult kiiresti. Oma olemuselt on korrastustööd ka arengukavas toodud perspektiivsed lahendused. Probleemi lahendamiseks tuleb veenduda, kas nimetatud tänavale on rajatud sademeveetorustik. Nende puudumisel vajab tänava torustik rekonstrueerimist, uute restkaevude paigaldamist ning tänavale õige kalde andmist. Nimetatud tegevused vajavad geodeetilisi uuringuid ning rekonstrueerimistööd projekti.

Ettepanek 5. Ettepaneku esitaja: Urmas Saat

№ = 3.141593

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

Miiduranna 37 kinnistu koos kahe merepoolse naabriga on sademeveega üle ujutatud. Põhjuseks on mõned aastad tagasi paigaldatud sademevee kaevu mittetöötamine ja samade tööde käigus paigaldatud uue teekatte kalle kinnistute suunas. Ettepanek on korraldada sademevee ärajuhtimise süsteemi ehitamine Miiduranna tee 37 vastas oleva parkla alale (mänguplats).

Vastus:

Kirjeldatud probleem sarnaneb eelnevaga. Püstitatud probleemide põhjal võib arvata, et kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimise käigus on tänavad saanud vale kalde või on tööde käigus rikutud sademeveesüsteemi. Lahendus liigitub korrastustööde alla.

Probleemi piirkonda on käsitletud arengukava perspektiivsete lahenduste peatükis. Arengukava näeb ette piirkonna süsteemide toimimise kontrollimist ning vajadusel rekonstrueerimist. Ette on nähtud väljalasku K-6.8 hooldus ning läbilaskevõime suurendamine.

Ettepanek 6. Ettepaneku esitaja: Ott Sillaots

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

1) Rohuneeme külas on osad Suur-Ringtee, Liiva tee ja Väike-Ringtee piirkonnas asuvad kinnistud kevadeti lume sulamise ajal ja ka suuremate vihmaperioodide ajal üle ujutatud. Ka kuivemal ajal on pinnavesi üsna kõrgel tasemel. Varasemad kraavid on kinni kasvanud ja enam ei eksisteeri. Arengukava joonistel ei ole Rohuneeme küla selles osas ühtegi toimivad sademevee torustikku või kraavi, mis võimaldaks sademeveel ja lumesulamisveel ära voolata. Probleem tuleks arengukavas lahendada.

2) Tuua töös konkreetselt välja millal ja kui suures ulatuses kavatakse olemasolevaid sademevee kraave korrastada

3) Arengukavas peaks olema märgitud kui suures ulatuses ja millistes külates kavatakse vald uusi sademevee juhtimissüsteeme rajada.

Vastus:

1) Probleemses piirkonnas puudub suuremas osas sademeveesüsteem. Väike-Ringteel on olemas sademeveetorustik. Jooniselt on puudu üks torustiku lõik, mille kanname joonisele. Ülejäänud tänavatele tuleks rajada sademeveesüsteemid, mis suunatakse olemasolevasse väljalasku K-2.1, et vältida täiendavate väljalaskude rajamist. Lisame lahenduse kirjelduse perspektiivseid lahendusi käsitlevasse peatükki.

2) Arengukava on esitanud lahenduse, kuidas võiks vald hakata probleemseid piirkondi lahendama ning kuidas peaks toimima hooldus- ja korrastustööd. Välja on toodud graafikud ning prioriteetsemad piirkonnad. Küll aga ei saa arengukavas välja tuua konkreetseid ajavahemikke ja tööde mahte kuna arengukava ettepanekute realiseerimine on vaid valla otsustada.

3) Arengukava seletuskirja ptk 13 Arengukava käigus antavad perspektiivsed lahendused kajastavad suuremaid sademeveesüsteemide rajamise ja rekonstrueerimise töid. Kavandavate tööde kohta on koostatud tabelid ning märgitud prioriteetsemad piirkonnad ja tegevused. Vt eelmine punkt.

Koondtabel on toodud peatükis 15.

Ettepanek 7. Ettepaneku esitaja: Teele Kase

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

Miiduranna külasse on arengukava joonisel märgitud olemasolevad trassid, kuid Uus-Miiduranna piirkonnas pole ühtegi sademeveetrassi. Joonis on vale ja eksitav, teema aga vägagi oluline. Joonised tuleks üle kontrollida.

Vastus:

Torusid tõesti ei ole, eemaldame torustikud jooniselt. Kuna teede osas on tegemist MTÜ Tehnovõrkude ühistu Miidu valdusega, on vajaduse korral sealsete süsteemide rajamine MTÜ ülesanne.

IT = 3.141593

Ettepanek 8. Ettepaneku esitaja: Kaili Parts

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

Vihmaste ilmade korral on Põllu tee 2 maja juures pool parklat ja prügikastid vee all. Majaümbrus on väga niiske ja märg. Maja juurde voolab kogu Põllu tee sademevesi, sest sadevee toru lõppeb järgmise maja muruplatsi juures ära.

Vastus:

Valla spetsialisti sõnul on Põllu tee äärde rajatud torustik, mis hetkel ei toimi. Esinevad vanad drenaažitorud, mille puhul puudub informatsioon, kas need on töökorras või mitte. Arvestades millal on piirkonna drenaažisüsteemid rajatud ning võttes arvesse 2000ndate ehitusbuumi, siis on vähe usutav, et süsteemid toimivad.

Lahendusena näeme kraavi/toru rajamist Põllu tee ja Kraavi tee äärt mööda Kraavi tee lõpus asuvasse kraavi. Lahenduse kirjeldame arengukavas perspektiivsete lahenduste hulgas.

Ettepanek 9. Ettepaneku esitaja: Leho Rehemäe

Ettepaneku sisu lühikirjeldus:

Püüsi küla üldkoosolekul on kahel korral olnud teemaks Suureniidu tee ja Vesiroosi tee alguses aset leidva uputusega. Valla Kommunaalamet on teatanud, et probleem lahendatakse Kooli tee rekonstrueerimise projektiga, mille teostamine on selle (2016.) aasta eelarves sees. Sademevee arengukavas 2016-2027 pole projektiga seotud lahendus toodud. Palutakse abi probleemi lahendamises.

Vastus:

Kuna nimetatud tänavatel sademeveesüsteemid puuduvad ja esinevad probleemid, tuleb rajada vastavad sademeveesüsteemid. Sademeveesüsteemide rajamine on käsitletav korrastustööna ja kujutatakse perspektiivseid lahendusi näitavatel joonisel. Piirkonna probleemi lahendab osaliselt 2016. aasta lõpuks teostatav Kooli tee rekonstrueerimise projekt.

Planeeritud muudatused Viimsi valla sademevee arengukavas 2016-2027 lähtuvalt tehtud ettepanekutest:

- 1) Vastavalt ettepanekule 1, täiendatakse arengukavas toodud põhjavee varustamise ja sademete immutamisega seotud infoga
- 2) Perspektiivsete lahenduste tabelisse lisatakse summa „Muud väiksemad korrastustööd“, mis kajastab väiksematele korrastustöödele (nt, tänavate kallete muutmine, kaevude tee alt vabastamine, väikse torulõigu likvideerimine/asendamine jms) kuluvat summat
- 3) Vastavalt ettepanekule 6 toome perspektiivsete lahenduste all eraldi välja kirjeldatud Rohuneeme küla probleemi lahenduse. Kirjeldame ka probleemi. Lahenduse maksumus hakkab kajastuma ka Tabelis 15.2. Kanname joonistele olemasoleva toru Väike-Ringteel
- 4) Vastavalt ettepanekule 7 kustutame joonistelt valesti märgitud torustiku
- 5) Vastavalt ettepanekule 8 lisame perspektiivse lahenduse Põllu tee ja Kraavi tee äärde kraavi/toru rajamise näol. Probleem ja lahendus kirjeldatakse ka seletuskirjas
- 6) Vastavalt ettepanekule 9 täiendame arengukava jooniseid

2. 07.11.2016 toimus „Viimsi sademevee arengukava aastateks 2016-2027“ tutvustus Viimsi Valla Volikogu Eelarve- ja arengukomisjonile ning Keskkonna- ja heakorrakomisjonile

№ = 3.141593

Arengukava tutvustuse käigus tekkisid järgmised küsimused, millele vastasid nii valla Kommunaalameti spetsialist, kui Infragate Eesti AS konsultandid. Küsimused ja vastused olid järgnevad:

1. Kirjeldada uue sademeveespetsialisti ametikohta.

Kommunaalameti vastus: Arengukava järgi nõuab see ühe täiskohaga inimese tööd. Hetkel on kommunaalamet oma tööd ümber organiseerimas, et tagada sademevee valdkonnale piisav vajadus.

Konsultandi vastus: Arengukava näeb ette ühe või mitme spetsialisti palkamise. Konsultandi hinnangul on Viimsi valla seisukohast oluline, et Kommunaalametisse oleks loodud töökoht, mille läbi pööratakse vajalikus mahus tähelepanu sademevee valdkonnale. Selleks oleks vaja luua vähemalt üks täiskohaga sademevee spetsialisti ametikoht, kus peaks töötama erialase kõrgharidusega ja kvalifikatsiooniga töötaja.

2. Milliseid säästvad lahendusi on kavandatud perspektiivsete lahenduste puhul

Konsultandi vastus: Arengukava ptk 8 käsitleb Säästlike lahenduste põhimõtteid, suundasid ning toob välja ka konkreetseid lahendusvariante. Peatüki eesmärk on anda ülevaade võimalikest lahendustest ja kuidas on võimalik sademevee valdkonna probleeme lahendada läbi maastikuarhitektuuriliste ja rekreatsiooniliste lahenduste. Perspektiivsete lahenduste väljatöötamisel on püütud lahendada suurema territooriumi sademevee ärajuhtimise probleeme. Ennekoike on püütud rajada probleemsele piirkonnale eesvool, mis läbi on võimalik lahendada väiksemaid, lokaalseid probleeme. Seetõttu ei ole perspektiivsete lahenduste juures väljatoodud konkreetseid säästvate lahenduste variante. Need kujunevad konkreetse projekti raames, koostöös Keskkonna – ja planeerimisameti ning maastikuarhitektiga. Seega ei ole antud ja on ka väga raske määrata säästlike lahenduste maksumusi, kui ei ole teada, mis mahus ja ulatuses neid rakendatakse. Küll aga on antud soovitusi, nt Metsakasti küla piirkonnas kasutada tee konstruktsiooni, kus oleksid kanalid sademeveele ja kommunikatsioonidele. Vastavalt tehtud tähelepanekule lisame perspektiivsete lahenduste maksumusele siiski säästlike lahenduste rajamisest tuleneva lisakulu. Tuleb aga arvestada, et see summa on ligikaudne.

Tuleb ka arvestada, et Korrastustööde kava koostamisel tuleb planeeritavad tööd üle vaadata ning neid täiendada juba konkreetsemate lahendustega, kuhu võib kaasata ka säästlike lahendusi.

Sademeveesüsteemide arendamise ja rajamise lõplik maksumus kujuneb konkreetsete projektide ning nende realiseerimiseks väljakuulutatud hangete tulemusena.

3. Milline on sademevee hetkeolukord, millises piirkonnas on olukord kriitiline?

Kommunaalameti vastus: Lääneranniku väljalaskude ummistumine suuremate tormide korral, mille tagajärjel tekivad paisutused sisemaal. Reostuse on probleem Pärnamäe külaga.

4. Kas ja kuhu on tuleb õli- ja liivapüüdureid paigaldada?

Kommunaalameti vastus: Kommunaalamet on näinud tehniliste tingimustega ette õli- ja liivapüüdurid parklatele. Analüüsida õli- ja liivapüüdurite paigaldamist.

IT = 3.141593

Konsultandi vastus: Õli- ja liivapüüdurite paigaldamine läheb arengukavas kirjeldatu osas projekteerimis- ja tehniliste tingimuste kirjeldamise alla. Kommunaalameti kommentaar näitab, et selle osaga on juba tehniliste tingimuste andmisel arvestatud.

5. Milline on sademevee kvaliteet?

Konsultandi vastus: Eesti Vabariigi seaduste kohaselt hinnatakse sademevee kvaliteeti suublasse juhtimisel (vastavalt määrusele „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed“). Seiratud ained ning nende piirmäärad on kehtestatud sademevee väljalasu vee-erikasutusloas. Viimsis on 70 sademevee väljalasku, millest 3 on loastatud, st sademevee kvaliteeti hinnatakse kolmes kohas. Arengukava on ettenäinud kõikide väljalaskude loastamise ning Seireprojekti koostamise, mille tulemusena peab olema võimalik avastada nt sademeveesüsteemidesse juhitud reovett ja koostöös mudeliga reostaja kindlaks tegemine. Täevast alla langevate sademete veekvaliteet on pigem seotud õhusaastega ja õhumasside liikumistega, mingil määral mõjutab ka vee aurumine. Vee aurumise tõttu toimuva sademete veekvaliteedi halvenemise vastu aitab maapinnale langenud sademevee puhastamine saastumise tekkekohas (üks sademevee käitluse põhimõtetest, mis koos rakendusmeetmetega on kirjas ka arengukavas). Õhusaastet sademeveesüsteemid ei tekita ja seega ei saa sademeveesüsteemide muutmisega mõjutada ka allalangevate sademete veekvaliteeti. Kaitset alla langevate sademete kehva veekvaliteedi vastu peab tagama iga inimene ise, kui ta selle vastu muret tunneb. Samuti on sellealane vastutus materjalitööstusel jms ettevõtetel. Pikaajalises perspektiivis tuleks siiski tegeleda probleemi tekke põhjustega (antud juhul õhusaaste), mitte tagajärgedega, ka seetõttu pole langevate sademete veekvaliteedi teemat sademevee arengukavas eraldi käsitletud.

Konsultandi täiendav kommentaar kliimamuutuste kohta:

Kliimamuutused on tõesti üks kogu sademe(vee)süsteemi arendamise põhjus, samuti on põhjus ka kahju vältimine sademete valest suunamisest (tekivad lokaalsed üleujutused). On väga tähtis aru saada, miks tegelikult sellist arendustegevust planeeritakse, mitte ainult arendajal, vaid ka elanikul, kui arengukavas planeeritud tegevuste rahastajal.

Lugupidamisega,
Triin Jakobson ja Riho Terase

AS Infragate Eesti
Konsultandid

